

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 805/2011

z 10. augusta 2011,

ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá udeľovania preukazov spôsobilosti a niektorých osvedčení riadiacich letovej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 8c ods. 10,

keďže:

- (1) Cieľom nariadenia (ES) č. 216/2008 je stanoviť a udržať vysokú a jednotnú úroveň bezpečnosti civilného letectva v Európe. Týmto nariadením sa zabezpečujú prostriedky dosiahnutia tohto cieľa a ďalších cieľov v oblasti bezpečnosti civilného letectva.
- (2) Na vykonávanie nariadenia (ES) č. 216/2008, ako aj nových právnych predpisov o jednotnom európskom vzdušnom priestore II⁽²⁾ je potrebné zaviesť podrobnejšie vykonávacie predpisy týkajúce sa najmä udeľovania preukazov spôsobilosti riadiacim letovej prevádzky s cieľom udržať vysokú a jednotnú úroveň bezpečnosti civilného letectva v Európe, dosiahnuť čo najvyššiu úroveň zodpovednosti a odbornej spôsobilosti, zlepšiť dostupnosť riadiacich letovej prevádzky a podporiť vzájomné uznávanie preukazov spôsobilosti, pričom sa sleduje cieľ celkového zlepšenia bezpečnosti letovej prevádzky a odbornej spôsobilosti zamestnancov.
- (3) Riadiaci letovej prevádzky, ako aj osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na výcviku, skúšaní, kontrole alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, musia spĺňať príslušné základné požiadavky stanovené v prílohe Vb k nariadeniu (ES) č. 216/2008. Podľa uvedeného nariadenia by riadiaci letovej prevádzky, ako aj osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na ich výcviku, mali na základe zistenia, že spĺňajú základné požiadavky, získať osvedčenie alebo preukaz spôsobilosti.

(4) Zavedenie preukazu spôsobilosti podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/23/ES z 5. apríla 2006 o preukaze spôsobilosti Spoločenstva pre riadiaceho letovej prevádzky⁽³⁾ sa ukázalo ako úspešný spôsob uznania osobitnej úlohy, ktorú zohrávajú riadiaci letovej prevádzky pri bezpečnom poskytovaní riadenia letovej prevádzky. Ustanovením noriem pre odbornú spôsobilosť v rámci celej Únie sa znížila nesúrodosť v tejto oblasti a prispieva sa k efektívnejšej organizácii práce v rámci zvyšujúcej sa regionálnej spolupráce medzi poskytovateľmi leteckých navigačných služieb. Udržiavanie a skvalitňovanie spoločného systému udeľovania preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky v Únii je preto základným prvkom európskeho systému riadenia letovej prevádzky.

(5) Smernica 2006/23/ES bola zrušená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1108/2009⁽⁴⁾. Ustanovenia smernice 2006/23/ES sa však naďalej uplatňujú do dátumu uplatnenia opatrení uvedených v článku 8c ods. 10 nariadenia (ES) č. 216/2008. Týmto nariadením sa zabezpečujú uvedené opatrenia.

(6) Ustanovenia tohto nariadenia odrážajú súčasný stav vývoja vrátane najlepších postupov a vedecko-technického pokroku v oblasti výcviku riadiacich letovej prevádzky. Boli vypracované na základe smernice 2006/23/ES a členským štátom poskytujú spoločnú transpozíciu noriem a odporúčaných postupov stanovených Dohovorom o medzinárodnom civilnom letectve, ktorý bol podpísaný v Chicagu 7. decembra 1944, a požiadavkami na regulovanie bezpečnosti, ktoré prijala Európska organizácia pre bezpečnosť letovej prevádzky (Eurocontrol), založená medzinárodným dohovorom z 13. decembra 1960.

(7) S cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie spoločných požiadaviek na udeľovanie preukazov spôsobilosti a osvedčení o zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky by príslušné orgány členských štátov a v prípade potreby Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) mali dodržiavať spoločné postupy, aby sa posúdila zhoda s týmito požiadavkami. Agentúra by mala vypracovať technické podmienky osvedčovania, prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu a usmernenie na uľahčenie nevyhnutnej jednotnosti v oblasti regulácie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 z 21. októbra 2009, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 549/2004, (ES) č. 550/2004, (ES) č. 551/2004 a (ES) č. 552/2004 s cieľom zlepšiť výkonnosť a udržateľnosť európskeho systému leteckej dopravy (Ú. v. EÚ L 300, 14.11.2009, s. 34).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 22.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 51.

- (8) Osobitná povaha leteckej prevádzky v Únii si vyžaduje prijatie a účinné uplatňovanie spoločných noriem odbornej spôsobilosti na riadiacich letovej prevádzky, ktorí sú zamestnaní poskytovateľmi leteckých navigačných služieb poskytujúcimi verejnosti služby manažmentu letovej prevádzky a letecké navigačné služby (ATM/ANS).
- (9) Členské štáty by však mali podľa možnosti zabezpečiť, aby služby poskytované alebo sprístupnené verejnosti vojenským personálom ponúkali úroveň bezpečnosti aspoň rovnocennú úrovni požadovanej základnými požiadavkami stanovenými v prílohe Vb k základnému nariadeniu. Preto môžu členské štáty takisto rozhodnúť o uplatňovaní tohto nariadenia na svoj vojenský personál poskytujúci verejnosti služby uvedené v článku 1 ods. 2 písm. c) uvedeného nariadenia.
- (10) Orgány vykonávajúce dohľad a overovanie súladu by mali byť dostatočne nezávislé od poskytovateľov leteckých navigačných služieb a poskytovateľov výcviku. Tieto orgány musia tiež zostať schopné efektívne plniť svoje úlohy. Príslušný orgán určený na účely tohto nariadenia môže byť rovnaký ako orgán alebo orgány, ktoré sú navrhnuté alebo ustanovené v súlade s článkom 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa stanovuje rámec na vytvorenie jednotného európskeho neba⁽¹⁾, zmeneného a doplneného nariadením (ES) č. 1070/2009. Agentúra by mala na účely tohto nariadenia konať ako príslušný orgán na udeľovanie a predlžovanie platnosti osvedčení výcvikových organizácií pre riadiacich letovej prevádzky so sídlom mimo územia členských štátov, a ak je to potrebné, aj ich personálu.
- (11) Poskytovanie leteckých navigačných služieb si vyžaduje vysoko kvalifikovaných pracovníkov, ktorých odbornú spôsobilosť možno preukázať viacerými spôsobmi. Vhodným spôsobom v prípade riadenia letovej prevádzky je zachovanie spoločného programu udeľovania preukazu spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky v Únii, považovaného za určitý druh diplomu pre každého riadiaceho letovej prevádzky. Kvalifikácia v preukaze spôsobilosti by mala označovať druh služby letovej prevádzky, ktorú je riadiaci letovej prevádzky oprávnený poskytovať. Doložky uvedené v preukaze spôsobilosti zároveň vyjadrujú konkrétne zručnosti riadiaceho a oprávnenie udelené príslušnými orgánmi na poskytovanie služieb pre konkrétne odvetvie alebo skupinu odvetví. Preto by mali byť orgány pri udeľovaní preukazov spôsobilosti alebo pri predlžovaní platnosti doložiek schopné hodnotiť odbornú spôsobilosť riadiacich letovej prevádzky. Príslušné orgány by mali byť takisto schopné pozastaviť platnosť preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo doložky v prípade pochybností o odbornej spôsobilosti.
- (12) Uznávajúc potrebu ďalšieho posilnenia kultúry bezpečnosti najmä zapojením spoľahlivého hlásenia incidentov a podporou hlásenia incidentov (tzv. kultúry spravodlivosti) s cieľom poučiť sa z nich, toto nariadenie by nemalo automaticky spájať incident s pozastavením platnosti preukazu spôsobilosti, kvalifikačnej kategórie alebo doložky. Zrušenie preukazu spôsobilosti by sa malo považovať za posledné riešenie v mimoriadnych prípadoch.
- (13) Spoločné pravidlá získania a zachovania preukazu spôsobilosti sú nevyhnutné, aby sa zlepšila vzájomná dôvera členských štátov v systémy udeľovania preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky ostatných členských štátov. Z tohto dôvodu a s cieľom zabezpečiť čo najvyššiu úroveň bezpečnosti je dôležité zaviesť jednotné požiadavky týkajúce sa výcviku, kvalifikácie, odbornej spôsobilosti a prístupu k povolaniu riadiaceho letovej prevádzky. To by malo viesť k poskytovaniu bezpečných a vysokokvalitných služieb riadenia letovej prevádzky a prispieť k uznávaniu preukazov spôsobilosti v celej Únii, a tým k rozšíreniu slobody pohybu riadiacich letovej prevádzky a zlepšeniu ich dostupnosti.
- (14) Toto nariadenie by nemalo viesť k obchádzaniu platných vnútroštátnych právnych predpisov upravujúcich práva a povinnosti, ktoré sa vzťahujú na zamestnanecký vzťah zamestnávateľa a uchádzača o pozíciu riadiaceho letovej prevádzky.
- (15) Zručnosti musia byť štruktúrované jasne a všeobecne akceptovaným spôsobom, aby sa dosiahla ich porovnateľnosť v celej Únii. To pomôže zaručiť bezpečnosť nielen vo vzdušnom priestore, ktorý je pod kontrolou jedného poskytovateľa leteckých navigačných služieb, ale najmä na rozhraní oblastí, ktoré riadia rôzni poskytovatelia služieb.
- (16) Pri mnohých incidentoch a nehodách hrá významnú úlohu komunikácia. Preto sa týmto nariadením ustanovujú podrobné požiadavky na riadiacich letovej prevádzky v oblasti ovládania jazykov. Tieto požiadavky sa operujú o požiadavky prijaté Medzinárodnou organizáciou civilného letectva (ICAO), a predstavujú prostriedok presadzovania týchto medzinárodne uznávaných noriem. S cieľom podporovať voľný pohyb a zároveň zaručiť bezpečnosť je potrebné rešpektovať zásady nediskriminácie, transparentnosti a primeranosti jazykových požiadaviek.

(¹) Ú. v. EÚ L 96, 31.3.2004, s. 10.

- (17) Ciele úvodného výcviku sú opísané v špecifikáciách spoločnej základnej učebnej osnovy úvodného výcviku riadiacich letovej prevádzky Eurocontrolu, vypracovaných na žiadosť členov Eurocontrolu, a považujú sa za vhodné normy. Nedostatok všeobecne uznávaných noriem v prípade výcviku na stanovišti je potrebné kompenzovať prostredníctvom viacerých opatrení vrátane schvaľovania skúšajúcich a hodnotiteľov odbornej spôsobilosti, ktoré by malo zaručovať vysokú úroveň odbornej spôsobilosti. Dôležitosť tohto výcviku je o to vyššia, že je veľmi nákladný a rozhodujúci z hľadiska bezpečnosti. ICAO vypracovala normy aj v oblastiach, kde neexistujú spoločné európske požiadavky na výcvik. V prípadoch, keď európske požiadavky na výcvik neexistujú, členské štáty sa môžu spoliehať na takéto normy ICAO.
- (18) Požiadavky na zdravotnú spôsobilosť sa vypracovali na žiadosť členských štátov Eurocontrolu a považujú sa za vhodné normy na zabezpečenie súladu s týmto nariadením. Najmä osvedčenia zdravotnej spôsobilosti by sa mali vydávať v súlade s požiadavkami na vydávanie Európskeho osvedčenia zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky triedy 3, ktoré stanovil Eurocontrol.
- (19) Udeľovanie povolení výcvikovým organizáciám by sa malo považovať za jeden z rozhodujúcich pilierov bezpečnosti, ktorý prispieva ku kvalite výcviku riadiacich letovej prevádzky. Preto je potrebné stanoviť požiadavky na výcvikové organizácie. Výcvik by sa mal považovať za službu podobnú leteckým navigačným službám, ktorá tiež podlieha procesu osvedčovania. Toto nariadenie by malo umožniť udelenie povolenia výcvikovej organizácii podľa druhu výcviku, pre balík výcvikových služieb alebo pre balík výcvikových a leteckých navigačných služieb, zohľadňujúc konkrétne charakteristiky výcviku.
- (20) Týmto nariadením sa potvrdzuje dlhodobá judikatúra Súdneho dvora Európskej únie v oblasti vzájomného uznávania diplomov a slobody pohybu pracovníkov. Zásada proporcionality, zdôvodnenie uloženia kompenzačných opatrení a vytvorenie vhodných postupov odvolania predstavujú základné zásady, ktoré sa majú v sektore riadenia letovej prevádzky uplatňovať viditeľnejším spôsobom. Členské štáty by mali byť oprávnené zamietnuť uznanie preukazov spôsobilosti, ktoré neboli vydané v súlade s týmto nariadením. Keďže toto nariadenie je zamerané na zabezpečenie vzájomného uznávania preukazov spôsobilosti, neupravuje podmienky týkajúce sa prístupu k zamestnaniu.
- (21) Povolanie riadiaceho letovej prevádzky podlieha technickým inováciám, ktoré si vyžadujú pravidelnú aktualizáciu zručností riadiacich letovej prevádzky. Potrebné prispôbovanie tohto nariadenia technickému vývoju a vedeckému pokroku by sa malo riadiť príslušným postupom s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutia Rady 1999/468/ES ⁽¹⁾.
- (22) Toto nariadenie môže mať vplyv na každodennú pracovnú prax riadiacich letovej prevádzky. Sociálni partneri by mali byť informovaní a mali by byť s nimi vhodným spôsobom konzultované všetky opatrenia s rozsiahlymi sociálnymi dôsledkami.
- Preto sa so sociálnymi partnermi viedli konzultácie v rámci zrýchleného postupu agentúry. S výborom pre medziodvetvový dialóg, ktorý bol zriadený podľa rozhodnutia Komisie 98/500/ES z 20. mája 1998 o zriadení výborov pre medziodvetvový dialóg na podporu dialógu medzi sociálnymi partnermi na európskej úrovni ⁽²⁾ by sa mali primeraným spôsobom viesť konzultácie o ďalších vykonávacích opatreniach uskutočnených Komisiou.
- (23) Všeobecné podmienky získania preukazu spôsobilosti, pokiaľ sa vzťahujú na vek, požiadavky na zdravotný stav, požiadavky na vzdelanie a úvodný výcvik, by nemali mať vplyv na držiteľov platných preukazov spôsobilosti. S cieľom zabezpečiť pokračujúce uplatňovanie existujúcich oprávnení vyplývajúcich z preukazu spôsobilosti a hladký prechod pre všetkých držiteľov preukazov spôsobilosti a pre príslušné orgány by sa preukazy spôsobilosti a osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti vydané členskými štátmi v súlade so smernicou 2006/23/ES mali považovať za vydané v súlade s týmto nariadením.
- (24) Mali by sa zabezpečiť výnimky, aby sa naďalej mohli uplatňovať odlišné vnútroštátne postupy v oblastiach, kde počas zrýchleného postupu využívaného pri týchto vykonávacích opatreniach prvej etapy zatiaľ neboli zavedené spoločné predpisy.
- (25) Agentúra by mala posúdiť európsky systém udeľovania preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky a ďalšie zlepšenia potrebné vo vzťahu k „celkovému systémovému prístupu k letectvu“ a dosiahnuť stav úplnej zhody so základnými požiadavkami opísanými v prílohe Vb k nariadeniu (ES) č. 216/2008 s cieľom predložiť Komisii stanovisko vrátane prípadných zmien a doplnení tohto nariadenia.
- (26) Toto stanovisko by sa malo venovať aj tým oblastiam, v ktorých počas prvej etapy v rámci zrýchleného postupu nebolo možné zaviesť spoločné predpisy namiesto rozdielnych vnútroštátnych ustanovení, a preto sa navrhuje prechodne zachovať uplatniteľnosť vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov tam, kde je to možné.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 184, 17.7.1999, s. 23

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 225, 12.8.1998, s. 27.

- (27) Opatrenia ustanovené týmto nariadením sú založené na stanovisku vydanom agentúrou v súlade s článkami 17 ods. 2 písm. b) a 19 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- (28) Opatrenia ustanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom výboru, ktorý bol zriadený podľa článku 65 nariadenia (ES) č. 216/2008,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Cieľ

Cieľom tohto nariadenia je zvýšiť úroveň bezpečnosti a zlepšiť fungovanie systému riadenia letovej prevádzky v rámci Únie prostredníctvom udeľovania preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky na základe spoločných požiadaviek udeľovania preukazu spôsobilosti.

Článok 2

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa ustanovujú podrobné pravidlá vydávania, pozastavenia platnosti a zrušenia preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky a študentov – riadiacich letovej prevádzky, súvisiacich kvalifikačných kategórií, doložiek, osvedčení o zdravotnej spôsobilosti a povolení výcvikových organizácií a podmienky ich platnosti, predĺženia platnosti, obnovenia platnosti a používania.
2. Toto nariadenie sa uplatňuje na:
  - (a) študentov – riadiacich letovej prevádzky,
  - (b) riadiacich letovej prevádzky, ktorí vykonávajú svoje úlohy v rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 216/2008, a
  - (c) osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na udeľovaní preukazov spôsobilosti, výcviku, skúšaní, preverovaní alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti v súlade s týmto nariadením.
3. S výhradou ustanovení článku 1 ods. 3 nariadenia (ES) č. 216/2008 členské štáty zabezpečia, pokiaľ je to možné, aby služby poskytované alebo sprístupnené verejnosti vojenským personálom, uvedené v článku 1 ods. 2 písm. c) uvedeného nariadenia, ponúkali prinajmenšom rovnakú úroveň bezpečnosti, ako je úroveň stanovená základnými požiadavkami uvedenými v prílohe Vb k uvedenému nariadeniu.
4. S cieľom dosiahnuť harmonizovanú úroveň bezpečnosti v rámci európskeho vzdušného priestoru môžu členské štáty rozhodnúť o uplatnení zásad tohto nariadenia na svoj vojenský personál poskytujúci verejnosti služby uvedené v článku 1 ods. 2 písm. c) uvedeného nariadenia.
5. Služby riadenia letovej prevádzky v rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 216/2008 poskytujú len riadiaci letovej prevádzky, ktorým bol udelený preukaz spôsobilosti v súlade s týmto nariadením.

Článok 3

Vymedzenia pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „služba riadenia letovej prevádzky“ je služba poskytovaná na účely zabránenia zrážkam medzi lietadlami, medzi lietadlami a prekážkami na prevádzkovej ploche, a na urýchlenie a udržiavanie usporiadaného toku letovej prevádzky,
2. „poskytovatelia leteckých navigačných služieb“ sú všetky verejné alebo súkromné subjekty, ktoré poskytujú letecké navigačné služby pre všeobecnú letovú prevádzku,
3. „všeobecná letová prevádzka“ znamená všetky pohyby civilných lietadiel, ako aj všetky pohyby štátnych lietadiel (zahŕňajúce vojenské, colné a policajné lietadlá), ak sa tieto pohyby uskutočňujú v súlade s postupmi ICAO,
4. „preukaz spôsobilosti“ je osvedčenie bez ohľadu na jeho názov, vydané a schválené v súlade s týmto nariadením, ktoré opravnú jeho právoplatného držiteľa poskytovať služby riadenia letovej prevádzky v súlade s kvalifikačnými kategóriami a doložkami uvedenými v tomto preukaze spôsobilosti,
5. „kvalifikačná kategória“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti alebo spojené s preukazom spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré stanovuje osobitné podmienky, oprávnenia alebo obmedzenia spojené s týmto preukazom spôsobilosti,
6. „doložka ku kvalifikačnej kategórii“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré stanovuje osobitné podmienky, oprávnenia alebo obmedzenia súvisiace s takouto kvalifikačnou kategóriou,
7. „doložka na stanovište“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré uvádza miestny identifikačný kód ICAO a sektory a/alebo pracovné pozície, na ktorých je držiteľ preukazu spôsobilosti spôsobilý pracovať,
8. „jazyková doložka“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré uvádza jazykovú spôsobilosť držiteľa preukazu spôsobilosti,
9. „doložka inštruktora“ je oprávnenie uvedené v preukaze spôsobilosti a tvoriace jeho súčasť, ktoré uvádza odbornú spôsobilosť držiteľa vykonávať výcvik priamo na pracovisku,

10. „ICAO identifikačný kód letiska/miesta“ je štvormiestny kód vyjadrený v súlade s pravidlami opísanými v príručke ICAO DOC 7910 a priradený k miestu leteckej pevnej stanice,
11. „sektor“ je súčasť riadenej oblasti a/alebo súčasť letovej informačnej oblasti/horného letového priestoru,
12. „výcvik“ je súhrn teoretických kurzov, praktických cvičení vrátane simulácie a výcviku na pracovisku, ktorý sa vyžaduje na získanie a udržanie si zručností poskytovať bezpečné a vysokokvalitné služby riadenia letovej prevádzky, pozostáva z:
- úvodného výcviku poskytujúceho základný a kvalifikačný výcvik, ktorý vedie k udeleniu preukazu spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky,
  - výcviku na stanovišti vrátane prechodového výcviku pred výcvikom na pracovisku a výcviku na pracovisku, vedúcich k udeleniu preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky,
  - výcviku udržiavania spôsobilosti, ktorý zachováva platnosť doložiek preukazu spôsobilosti,
  - výcviku inštruktorov pre výcvik na pracovisku, ktorý vedie k udeleniu doložky inštruktora,
  - výcviku držiteľov preukazu spôsobilosti, ktorí sú oprávnení pôsobiť ako skúšajúci odbornej spôsobilosti a/alebo hodnotitelia odbornej spôsobilosti v súlade s článkom 24,
13. „výcviková organizácia“ je organizácia, ktorú schválil príslušný orgán na poskytovanie jedného alebo viacerých druhov výcviku,
14. „program stanovišta na udržiavanie odbornej spôsobilosti“ je schválený program, ktorý určuje spôsob udržiavania odbornej spôsobilosti držiteľov preukazov spôsobilosti na danom stanovišti,
15. „plán výcviku na stanovišti“ je schválený plán, ktorý podrobne stanovuje procesy a časový rozvrh potrebný na umožnenie uplatňovania postupov stanovišta na miestnu oblasť pod dohľadom inštruktora pre výcvik na pracovisku.

Článok 4

Príslušný orgán

Na účely tohto nariadenia príslušný orgán je orgán, ktorý navrhne alebo zriadi každý členský štát ako svoj národný dozorný orgán a ktorý vykonáva úlohy prenesené na tento

orgán podľa tohto nariadenia s výnimkou udeľovania povolení výcvikovým organizáciám, ako je uvedené v článku 27, kde príslušný orgán je

- orgán navrhnutý alebo zriadený členským štátom, v ktorom má žiadateľ svoju hlavnú prevádzku, alebo, ak existuje, svoje sídlo okrem prípadov, keď sa v dvojstranných alebo viacstranných dohodách medzi členskými štátmi alebo príslušnými orgánmi ustanovuje inak,
- agentúra, ak má žiadateľ svoju hlavnú prevádzku, alebo, ak existuje, sídlo mimo územia členských štátov.

KAPITOLA II

PREUKAZY SPÔSOBILOSTI, KVALIFIKAČNÉ KATEGÓRIE A DOLOŽKY

Článok 5

Podávanie žiadosti o preukazy spôsobilosti, kvalifikačné kategórie a doložky a ich vydávanie

- Žiadosť o vydanie, predĺženie platnosti alebo obnovenie platnosti preukazov spôsobilosti, súvisiacich kvalifikačných kategórií a/alebo doložiek sa predloží príslušnému orgánu v súlade s postupom ustanoveným týmto orgánom.
- Žiadosť sprevádza dôkaz preukazujúci odbornú spôsobilosť žiadateľa konať vo funkcii riadiaceho letovej prevádzky alebo študenta – riadiaceho letovej prevádzky v súlade s požiadavkami ustanovenými v tomto nariadení. Dôkaz preukazujúci odbornú spôsobilosť žiadateľa sa vzťahuje na vedomosti, skúsenosti, zručnosti a jazykovú spôsobilosť.
- Preukaz spôsobilosti obsahuje všetky potrebné informácie týkajúce sa oprávnení udelených takýmto dokumentom a spĺňa špecifikácie stanovené v prílohe I.
- Preukaz spôsobilosti ostáva vo vlastníctve osoby, ktorej bol udelený a ktorá ho podpíše.

Článok 6

Pozastavenie platnosti a zrušenie preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií a doložiek

V súlade s článkom 22 ods. 2:

- platnosť preukazu spôsobilosti, kvalifikačných kategórií alebo doložiek môže byť pozastavená, ak je pochybnosť o odbornej spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky alebo v prípadoch zneužitia právomocí riadiaceho letovej prevádzky,
- preukaz spôsobilosti možno odňať len v prípadoch hrubej nedbanlivosti alebo zneužitia.

Článok 7

Využívanie oprávnení na základe preukazov spôsobilosti

Využívanie oprávnení udelených preukazom spôsobilosti závisí od platnosti kvalifikačných kategórií, doložiek a osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti.

Článok 8

Preukaz spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky

1. Preukaz spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky oprávňuje držiteľa poskytovať služby riadenia letovej prevádzky pod dohľadom inštruktora výcviku na pracovisku podľa kvalifikačných kategórií a doložiek ku kvalifikačným kategóriám, ktoré obsahuje jeho preukaz spôsobilosti.

2. Žiadatelia o vydanie preukazu spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky:

- a) majú aspoň 18 rokov,
- b) sú držiteľmi minimálne dokladu, ktorý umožňuje prístup k vysokoškolskému vzdelaniu alebo rovnocenného dokladu, alebo dokladu o akomkoľvek stredoškolskom vzdelaní, ktorý im umožní absolvovať výcvik riadiaceho letovej prevádzky,
- c) úspešne ukončili schválený úvodný výcvik vymedzený v časti A prílohy II, ktorý je podstatný pre kvalifikačnú kategóriu alebo v prípade potreby pre doložku ku kvalifikačnej kategórii,
- d) sú držiteľmi platného osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti,
- e) preukázali primeranú úroveň jazykových schopností v súlade s požiadavkami ustanovenými v článku 13.

3. Preukaz spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky obsahuje jazykové doložky a najmenej jednu kvalifikačnú kategóriu a v prípade potreby jednu doložku ku kvalifikačnej kategórii.

Článok 9

Preukaz spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky

1. Preukaz spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky oprávňuje držiteľa poskytovať služby riadenia letovej prevádzky podľa kvalifikačných kategórií a doložiek ku kvalifikačným kategóriám, ktoré obsahuje jeho preukaz spôsobilosti.

2. Oprávnenia, ktoré poskytuje preukaz spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky, zahŕňajú aj výsady poskytované preukazom spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky, ako sú stanovené v článku 8 ods. 1.

3. Žiadatelia o vydanie preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky:

- a) majú aspoň 21 rokov. Členské štáty však v riadne odôvodnených prípadoch môžu stanoviť aj nižší vekový limit.

b) sú držiteľmi preukazu spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky,

c) ukončili schválený plán výcviku na stanovišti a úspešne vykonali príslušné skúšky alebo hodnotenia v súlade s požiadavkami ustanovenými v časti B prílohy II,

d) sú držiteľmi platného osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti,

e) preukázali primeranú úroveň jazykových schopností v súlade s požiadavkami ustanovenými v článku 13.

4. Platnosť preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky je potvrdená, ak sa v nej uvedie jedna alebo viaceré kvalifikačné kategórie a príslušná doložka ku kvalifikačnej kategórii, doložka na stanovište a jazykové doložky, ktoré viedli k úspešnému ukončeniu výcviku.

Článok 10

Kvalifikačné kategórie riadiaceho letovej prevádzky

1. Preukazy spôsobilosti obsahujú jednu alebo viaceré z týchto kvalifikačných kategórií uvádzajúcich druh služby, ktorú je držiteľ preukazu spôsobilosti oprávnený poskytovať:

a) kvalifikačná kategória pre letiskové riadenie letov v podmienkach viditeľnosti (ADV), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letiskovej prevádzky na letisku, ktoré nemá uverejnené žiadne postupy pre prístrojové lety alebo odlety.

b) kvalifikačná kategória pre letiskové riadenie letov podľa prístrojov (ADI), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letiskovej prevádzky na letisku, ktoré má uverejnené postupy pre prístrojové prílety alebo odlety, a je k nej pripojená aspoň jedna z doložiek ku kvalifikačnej kategórii uvedených v článku 11 ods. 1,

c) kvalifikačná kategória pre približovacie procedurálne riadenie (APP), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať služby riadenia letiskovej prevádzky prilietajúcim, odlietajúcim a prelietajúcim lietadlám bez použitia prehľadového zariadenia,

d) kvalifikačná kategória pre približovacie prehľadové riadenie (APS), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať služby riadenia letiskovej prevádzky prilietajúcim, odlietajúcim a prelietajúcim lietadlám s použitím prehľadového zariadenia, a je k nej pripojená aspoň jedna z doložiek ku kvalifikačnej kategórii uvedených v článku 11 ods. 2,

- e) kvalifikačná kategória pre oblastné procedurálne riadenie (ACP), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letovej prevádzky bez použitia prehľadového zariadenia,
- f) kvalifikačná kategória pre oblastné prehľadové riadenie (ACS), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať službu riadenia letovej prevádzky s použitím prehľadového zariadenia, a je k nej pripojená aspoň jedna z doložiek ku kvalifikačnej kategórii uvedených v článku 11 ods. 3,

2. Držiteľ kvalifikačnej kategórie, ktorý nevyužíval oprávnenia spojené s touto kvalifikačnou kategóriou počas štyroch po sebe nasledujúcich rokov, môže začať vykonávať výcvik na stanovišti v tejto kvalifikačnej kategórii až po primeranom hodnotení, či dotknutá osoba stále spĺňa podmienky tejto kvalifikačnej kategórie, a po splnení všetkých požiadaviek na výcvik, ktoré vyplývajú z tohto hodnotenia.

Článok 11

Doložky ku kvalifikačným kategóriám

1. Kvalifikačná kategória pre letiskové riadenie letov podľa prístrojov (ADI) má aspoň jednu z týchto doložiek ku kvalifikačnej kategórii:

- a) doložka pre riadenie z letiskovej veže (TWR), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia, ak sa letiskové riadenie uskutočňuje z jedného prevádzkového stanovišťa,
- b) doložka pre riadenie pohybu lietadiel na zemi (GMC), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý riadiť pohyb lietadiel na zemi,
- c) doložka pre pozorovanie pohybu lietadiel na zemi (GMS), ktorá sa udeľuje k doložke pre riadenie pohybov lietadiel na zemi alebo k doložke pre riadenie z letiskovej veže, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý riadiť pohyby lietadiel na zemi pomocou technických systémov riadenia pohybov na letiskovej ploche,
- d) doložka pre riadenie letovej prevádzky (AIR), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý riadiť letovú prevádzku,

- e) doložka pre letiskové radarové riadenie (RAD), ktorá sa udeľuje k doložke pre riadenie letovej prevádzky alebo k doložke pre riadenie z letiskovej veže, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať riadenie letiskovej prevádzky pomocou prehľadového radarového zariadenia.

2. Kvalifikačná kategória pre približovacie prehľadové riadenie (APS) má aspoň jednu z týchto doložiek ku kvalifikačnej kategórii:

- a) doložka pre radarové riadenie (RAD), ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať približovaciu službu riadenia s použitím primárneho a/alebo sekundárneho radaru,
- b) doložka pre presný približovací radar (PAR), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie, ktorá uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý vykonávať službu presného približovania riadeného zo zeme s použitím presného približovacieho radaru pre lietadlá vo fáze konečného priblíženia na pristátie,
- c) doložka na riadenie prehľadovým približovacím radarom (SRA), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý na poskytovanie nepresných priblížení riadených zo zeme s použitím prehľadového radaru pre lietadlá vo fáze konečného priblíženia na pristátie,
- d) doložka pre automatické závislé sledovanie (ADS), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať oblastné služby riadenia s použitím automatického závislého sledovania,
- e) doložka pre riadenie v koncovej oblasti (TCL), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie alebo doložke pre automatické závislé sledovanie, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky s použitím akéhokoľvek prehľadového zariadenia pre lietadlá letiace v určených koncových oblastiach a/alebo v susediacich sektoroch.
3. Kvalifikačná kategória pre oblastné prehľadové riadenie (ACS) má aspoň jednu z týchto doložiek ku kvalifikačnej kategórii:
- a) doložka pre radarové riadenie (RAD), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať oblastné služby riadenia s použitím prehľadových radarových zariadení,

- b) doložka pre automatické závislé sledovanie (ADS), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať oblasť služby riadenia s použitím automatického závislého sledovania,
- c) doložka pre riadenie v koncovej oblasti (TCL), ktorá sa udeľuje k doložke pre radarové riadenie alebo doložke pre automatické závislé sledovanie, ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky s použitím akéhokoľvek prehľadového zariadenia pre lietadlá letiace v určených koncových oblastiach a/alebo v susediacich sektoroch,
- d) doložka pre oceánske riadenie (OCN), ktorá uvádza, že držiteľ je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky pre lietadlá letiace v oceánskej riadenej oblasti.

4. Držiteľ doložky ku kvalifikačnej kategórii, ktorý nevyužíval oprávnenia spojené s touto doložkou ku kvalifikačnej kategórii na akékoľvek obdobie štyroch po sebe nasledujúcich rokov, môže začať vykonávať výcvik na stanovišti v tejto doložke ku kvalifikačnej kategórii až po primeranom hodnotení, či dotknutá osoba stále spĺňa podmienky tejto doložky ku kvalifikačnej kategórii, a po splnení všetkých požiadaviek na výcvik, ktoré vyplývajú z tohto hodnotenia.

Článok 12

Doložky na stanovište

1. Doložka na stanovište uvádza, že držiteľ preukazu spôsobilosti je spôsobilý poskytovať služby riadenia letovej prevádzky v určitom sektore, skupine sektorov alebo na určitých pracovných pozíciách patriacich do zodpovednosti stanovišťa služieb riadenia letovej prevádzky.
2. Doložka na stanovište platí na počiatočné obdobie 12 mesiacov.
3. Platnosť doložky na stanovište sa po uplynutí obdobia uvedeného v odseku 2 predĺži o obdobie nasledujúcich 12 mesiacov, ak poskytovateľ leteckých navigačných služieb príslušnému orgánu preukáže, že:
  - a) žiadateľ počas predchádzajúcich 12 mesiacov využíval oprávnenia vyplývajúce z preukazu spôsobilosti počas minimálneho počtu hodín, ktorý je uvedený v schválenom programe stanovišťa na udržiavanie odbornej spôsobilosti,
  - b) odborná spôsobilosť žiadateľa bola hodnotená v súlade s časťou C prílohy II a
  - c) žiadateľ je držiteľom platného osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti.

Prevádzkové stanovišťa v organizáciách poskytujúcich letecké navigačné služby na účely uplatňovania písm. a) prvého pododseku vedú záznamy o skutočne odpracovaných hodinách v sektoroch, skupinách sektorov alebo na pracovných pozíciách za každého držiteľa preukazu spôsobilosti pracujúceho na stanovišti a na požiadanie poskytnú tieto údaje príslušným orgánom a držiteľovi preukazu spôsobilosti.

4. Minimálny počet pracovných hodín okrem inštruktorských úloh, ktoré sa vyžadujú na zachovanie platnosti doložky na stanovište, možno pre inštruktórov výcviku na pracovisku znížiť pomerne k času strávenému inštruktážnym výcvikom na pracovných pozíciách, pre ktoré sa žiada predĺženie, ako je uvedené v schválenom programe na udržiavanie odbornej spôsobilosti stanovišťa.

5. Ak platnosť doložiek na stanovište uplynie, na obnovenie platnosti doložky musí byť úspešne ukončený plán výcviku na stanovišti.

Článok 13

Jazyková doložka

1. Riadiaci letovej prevádzky a študenti – riadiaci letovej prevádzky nesmú využívať oprávnenia vyplývajúce z ich preukazu spôsobilosti, kým nemajú jazykovú doložku z angličtiny.

2. Členské štáty môžu uložiť miestne jazykové požiadavky, ak to z bezpečnostných dôvodov považujú za potrebné.

Takéto požiadavky musia byť nediskriminačné, primerané a transparentné a bezodkladne sa oznámia agentúre.

3. Pri uplatňovaní odsekov 1 a 2 preukáže žiadateľ o jazykovú doložku funkčnú úroveň (úroveň štyri) jazykovej spôsobilosti v používaní frazeológie, ako aj jazyka bežnej komunikácie.

Žiadateľ túto úroveň preukáže, ak:

- a) efektívne komunikuje len prostredníctvom hlasu (telefón/rádiotelefón) a v situáciách s priamym osobným kontaktom,
- b) presne a jasne komunikuje o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach,
- c) používa primerané komunikačné stratégie na výmenu správ a na zistenie a vyriešenie nedorozumení vo všeobecnom alebo pracovne zameranom kontexte,

d) úspešne a relatívne ľahko zvláda náročné jazykové výzvy pri komplikáciách alebo neočakávanom zvrate udalostí, ktorý nastane pri bežných pracovných situáciách alebo komunikačných úlohách, ktoré inak zvláda, a

e) používa dialekt alebo prízvuk, ktorý je pre leteckú komunitu zrozumiteľný.

4. Úroveň jazykovej spôsobilosti sa určí v súlade s jazykovou klasifikačnou stupnicou stanovenou v prílohe III.

5. Bez ohľadu na odsek 3 môže poskytovateľ leteckých navigačných služieb pri uplatňovaní odsekov 1 a 2 požadovať veľmi pokročilú úroveň (úroveň päť) klasifikačnej stupnice jazykovej spôsobilosti uvedenej v prílohe III, ak si prevádzkové okolnosti spojené s určitou kvalifikačnou kategóriou alebo doložkou vyžadujú vyššiu úroveň z nevyhnutne bezpečnostných dôvodov. Takáto požiadavka musí byť nediskriminačná, primeraná, transparentná a objektívne zdôvodnená poskytovateľom leteckých navigačných služieb, ktorý chce uplatňovať vyššiu úroveň spôsobilosti, a schválená príslušným orgánom.

6. Jazyková spôsobilosť žiadateľa sa formálne vyhodnocuje v pravidelných intervaloch.

Okrem žiadateľov, ktorí preukázali jazykovú spôsobilosť na odbornej úrovni (úroveň šesť) v súlade s prílohou III, jazyková doložka s možnosťou obnovenia platí:

a) tri roky, ak preukázaná jazyková spôsobilosť je na funkčnej úrovni (úroveň štyri) v súlade s prílohou III alebo

b) šesť rokov, ak preukázaná jazyková spôsobilosť je na veľmi pokročilej úrovni (úroveň päť) v súlade s prílohou III.

7. Jazyková spôsobilosť sa preukazuje osvedčením, ktoré bolo vydané na základe transparentného a objektívneho postupu hodnotenia schváleného príslušným orgánom.

Článok 14

Doložka inštruktora

1. Držitelia doložky inštruktora sú oprávnení poskytovať výcvik na pracovisku a dohľad na pracovnej pozícii v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje platná doložka na stanovište.

2. Žiadatelia o udelenie doložky inštruktora:

a) sú držiteľmi preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky,

b) využívali oprávnenia vyplývajúce z preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky počas bezprostredne predchádzajúceho obdobia aspoň jedného roka alebo počas dlhšieho obdobia, ktoré vymedzí príslušný orgán s ohľadom na kvalifikačné kategórie a doložky, na získanie ktorých sa poskytuje výcvik, a

c) úspešne ukončili schválený výcvik inštruktora výcviku na pracovisku, počas ktorého boli prostredníctvom primeraných skúšok hodnotení a preukázali požadované vedomosti a pedagogické schopnosti.

3. Doložka inštruktora platí na obdobie 3 rokov, ktoré je možné obnoviť.

KAPITOLA III

UDELOVANIE OSVEDČENÍ O ZDRAVOTNEJ SPÔSOBILOSTI

Článok 15

Žiadosť o vydanie osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti a ich vydávanie

1. Žiadosť o vydanie, predĺženie platnosti alebo obnovenie platnosti osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti sa predloží príslušnému orgánu v súlade s postupom ustanoveným týmto orgánom.

2. Osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti vydáva oprávnený zdravotnícky orgán príslušného orgánu, prípadne leteckí posudkoví lekári alebo letecké zdravotnícke strediská schválené týmto orgánom.

3. Osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti sa vydáva v súlade s ustanoveniami prílohy I k Chicagskému dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve a požiadavkami Eurocontrolu na vydávanie Európskeho osvedčenia zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky triedy 3.

4. Príslušné orgány zabezpečia zavedenie účinných postupov preskúmania alebo odvolania za primeranej účasti nezávislých lekárskeho poradcov.

Článok 16

Platnosť osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti

1. Osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti sú platné na obdobie:

a) 24 mesiacov pre riadiacich letovej prevádzky do veku 40 rokov,

b) 12 mesiacov po dosiahnutí veku 40 rokov.

2. Obdobia uvedené v odseku 1 sa počítajú odo dňa lekárskej prehliadky v prípade prvého vydania a predĺženia platnosti osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti a odo dňa skončenia platnosti predchádzajúceho osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti v prípade obnovenia platnosti.

3. Lekárske vyšetrenia na účely obnovenia platnosti osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti je možné absolvovať do 45 dní pred dňom skončenia platnosti osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti.

4. Ak sa riadiaci letovej prevádzky nepodrobí lekárskeho vyšetreniu na účely obnovenia platnosti osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti do dátumu skončenia platnosti osvedčenia, vyžaduje sa lekárske vyšetrenie na účely predĺženia platnosti osvedčenia.

5. Osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti sa môže kedykoľvek obmedziť, pozastaviť alebo zrušiť, ak si to vyžaduje zdravotný stav držiteľa osvedčenia.

Článok 17

Znížená zdravotná spôsobilosť

1. Držitelia osvedčení:

- a) nesmú využívať oprávnenia vyplývajúce zo svojho preukazu spôsobilosti, kedykoľvek sú si vedomí zníženia svojej zdravotnej spôsobilosti, ktoré by mohlo spôsobiť, že nebudú schopní bezpečne využívať oprávnenia vyplývajúce z preukazu spôsobilosti,
- b) musia oznámiť príslušnému poskytovateľovi leteckých navigačných služieb, že sú si vedomí zníženia svojej zdravotnej spôsobilosti, alebo sú pod vplyvom akýchkoľvek psychoaktívnych látok alebo liekov, čo by mohlo spôsobiť, že nebudú schopní bezpečne využívať oprávnenia vyplývajúce z preukazu spôsobilosti.

2. Poskytovatelia leteckých navigačných služieb zavedú postupy na zvládnutie dosahu prípadov zníženej zdravotnej spôsobilosti na prevádzku a informujú príslušné orgány v prípade, že držiteľ preukazu spôsobilosti bol hodnotený ako zdravotne nespôsobilý.

3. Postupy uvedené v odseku 2 musí schváliť príslušný orgán.

KAPITOLA IV

POŽIADAVKY NA VÝCVIKOVÉ ORGANIZÁCIE

Článok 18

Udeľovanie povolení výcvikovým organizáciám

1. Žiadosti o udelenie povolenia výcvikovým organizáciám sa predkladajú príslušným orgánom v súlade s postupom ustanoveným týmto orgánom.

2. Výcvikové organizácie musia preukázať dôkazmi, že majú k dispozícii dostatok pracovníkov aj primeraného vybavenia a fungujú vo vhodných priestoroch na poskytovanie výcviku potrebného na získanie alebo zachovanie preukazov spôsobilosti študentov – riadiacich letovej prevádzky a preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky.

3. Výcvikové organizácie umožnia každej osobe oprávnenej príslušným orgánom vstupovať do príslušných priestorov s cieľom preskúmať príslušné záznamy, údaje, postupy a akýkoľvek iný materiál dôležitý na plnenie úloh príslušného orgánu.

Článok 19

System riadenia výcvikových organizácií

Výcvikové organizácie:

- a) majú efektívny systém riadenia a k dispozícii dostatočný počet pracovníkov s primeraným vzdelaním a skúsenosťami na poskytovanie výcviku podľa tohto nariadenia,
- b) jasne určia hranice zodpovednosti za bezpečnosť v rámci celej výcvikovej organizácii vrátane priamej zodpovednosti vyššieho manažmentu za bezpečnosť,
- c) majú k dispozícii potrebné priestory, vybavenie a budovy vhodné na ponúkaný druh výcviku,
- d) poskytujú potvrdenia o systéme riadenia kvality ako súčasť existujúceho systému riadenia na monitorovanie súladu a primeranosti systémov a postupov, ktoré zabezpečujú, aby sa výcvikové služby poskytovali v súlade s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení,
- e) majú systém vedenia záznamov, ktorý umožňuje primerané skladovanie údajov a spoľahlivú sledovateľnosť príslušných činností,
- f) preukazujú, že majú k dispozícii dostatočné finančné prostriedky na vykonávanie výcviku podľa tohto nariadenia a že činnosti sú primerane zabezpečené poistením v súlade s povahou poskytovaného výcviku.

Článok 20

Požiadavky na výcvikové kurzy, plány úvodného výcviku a výcviku na stanovišti a programy stanovišta na udržiavanie odbornej spôsobilosti

1. Výcvikové organizácie poskytujú príslušnému orgánu metodiku, ktorú používajú na podrobné stanovenie obsahu, organizácie a dĺžky výcvikových kurzov, a v prípade potreby plánov výcviku na stanovišti a program stanovišta na udržiavanie odbornej spôsobilosti.

2. To zahŕňa aj spôsob, ktorým sa organizujú skúšky alebo hodnotenia. V prípadoch skúšok spojených s úvodným výcvikom vrátane výcviku pomocou simulácie sa podrobne uvádzajú údaje o vzdelaní skúšajúcich a hodnotiteľov.

KAPITOLA V

POŽIADAVKY NA PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

Článok 21

Nezávislosť príslušného orgánu

1. Príslušné orgány sú nezávislé od poskytovateľov služieb letovej prevádzky a výcvikových organizácií. Táto nezávislosť sa dosiahne pomocou primeraného oddelenia príslušných orgánov a týchto poskytovateľov, ktoré sa vykoná aspoň na funkčnej úrovni. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány vykonávali svoje právomoci neustranne a transparentne.

2. Členské štáty oznámia agentúre názvy a adresy príslušných orgánov, ako aj akékoľvek zmeny týchto údajov.

Článok 22

Úlohy príslušných orgánov

1. Príslušné orgány na zaistenie nevyhnutnej úrovne odbornej spôsobilosti pre výkon práce riadiacich letovej prevádzky v súlade s požiadavkami na vysokú úroveň bezpečnosti vykonávajú dohľad nad ich výcvikom a sledujú ho.
2. Úlohy príslušných orgánov zahŕňajú:
  - a) vydávanie a rušenie preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií a doložiek, na získanie ktorých sa uskutočnil príslušný výcvik a hodnotenie v oblasti pôsobnosti príslušného orgánu,
  - b) predĺženie platnosti, obnovenie platnosti a pozastavenie platnosti kvalifikačných kategórií a doložiek, ktorých oprávnenia sa využívajú v rámci pôsobnosti príslušného orgánu,
  - c) udeľovanie povolení výcvikovým organizáciám,
  - d) schvaľovanie výcvikových kurzov, plánov výcviku na stanovišti a programov stanovišťa na udržiavanie odbornej spôsobilosti,
  - e) schvaľovanie skúšajúcich alebo hodnotiteľov odbornej spôsobilosti,
  - f) sledovanie a audit systémov výcviku,
  - g) ustanovenie vhodných odvolacích a oznamovacích mechanizmov,
  - h) schvaľovanie potreby veľmi pokročilej úrovne (úroveň päť) jazykovej spôsobilosti v súlade s článkom 13 ods. 5,
  - i) schvaľovanie postupov týkajúcich sa zníženej zdravotnej spôsobilosti v súlade s článkom 17 ods. 3.

Článok 23

Vydávanie a zachovávanie platnosti preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií, doložiek a osvedčení

1. Príslušné orgány zavádzajú postupy podávania žiadostí a vydávania, obnovovania a predlžovania platnosti preukazov spôsobilosti, súvisiacich kvalifikačných kategórií, doložiek a osvedčení o zdravotnej spôsobilosti.
2. Po prijatí žiadosti príslušný orgán overí, či žiadateľ spĺňa požiadavky tohto nariadenia.
3. Keď sa príslušný orgán presvedčí, že žiadateľ spĺňa požiadavky tohto nariadenia, vydá, obnoví alebo predlži platnosť príslušného preukazu spôsobilosti, súvisiacej kvalifikačnej kategórie, doložky alebo osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti.
4. Preukaz spôsobilosti vydaný príslušným orgánom obsahuje položky uvedené v prílohe I.
5. Preukaz spôsobilosti obsahuje anglický preklad položiek uvedených v prílohe I, ak je vydaný v inom ako anglickom jazyku.

Článok 24

Hodnotenie odbornej spôsobilosti

1. Príslušné orgány schvaľujú držiteľov preukazu spôsobilosti, ktorí sú oprávnení pôsobiť ako skúšajúci alebo hodnotitelia odbornej spôsobilosti pre výcvik na stanovišti alebo výcvik udržiavania spôsobilosti.
2. Schválenie je platné na obdobie troch rokov a je obnoviteľné.

Článok 25

Vedenie záznamov

Príslušné orgány zabezpečia, aby sa aktualizovala databáza, v ktorej sú zaznamenané odborne spôsobilosti všetkých držiteľov preukazov spôsobilosti v rámci pôsobnosti týchto orgánov a dátumy platnosti ich doložiek.

Článok 26

Výmena informácií

Pri náležitom dodržiavaní zásad dôvernosti informácií podľa článku 15 ods. 3 nariadenia (ES) č. 216/2008 si príslušné orgány vymieňajú primerané informácie a poskytujú vzájomnú pomoc s cieľom zabezpečiť účinné uplatňovanie tohto nariadenia, najmä v prípadoch týkajúcich sa voľného pohybu riadiacich letovej prevádzky v rámci Únie.

Článok 27

Udeľovanie povolení výcvikovým organizáciám

1. Príslušné orgány zavádzajú postupy podávania žiadostí, vydávania a zachovávaní platnosti povolení výcvikových organizácií.
2. Príslušné orgány vydajú povolenie, ak žiadajúca výcviková organizácia spĺňa požiadavky stanovené v kapitole IV.
3. Povolenia sa môžu vydávať pre každý druh výcviku alebo spolu s inými leteckými navigačnými službami, pričom pre daný druh výcviku a druh leteckej navigačnej služby sa udeľujú povolenia ako pre balík služieb.
4. V povolení sa uvedú informácie uvedené v prílohe IV.

Článok 28

Sledovanie činnosti a výkonov výcvikových organizácií

1. Príslušné orgány sledujú dodržiavanie požiadaviek a podmienok uvedených v povolení výcvikovej organizácie.
2. Príslušné orgány pravidelne uskutočňujú audit výcvikových organizácií s cieľom zaručiť účinné dodržiavanie noriem stanovených v tomto nariadení.

3. Príslušné orgány môžu okrem pravidelného auditu vykonávať neohlásené kontroly organizácií na účely kontroly plnenia požiadaviek uvedených v tomto nariadení.

4. Ak príslušný orgán zistí, že držiteľ povolenia výcvikovej organizácie už nespĺňa požiadavky alebo podmienky uvedené v povolení, prijme primerané opatrenia na ich presadenie, ktoré môžu zahŕňať aj odňatie povolenia.

5. Povolenia vydané v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia sa vzájomne uznávajú.

Článok 29

Uznávanie preukazov spôsobilosti

1. Členské štáty si navzájom uznávajú preukazy spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky a preukazov spôsobilosti študenta – riadiaceho letovej prevádzky a s nimi spojené kvalifikačné kategórie, doložky ku kvalifikačným kategóriám a jazykové doložky, ako aj súvisiace osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti vydané inými členskými štátmi v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.

V prípadoch, keď členské štáty podľa článku 9 ods. 3 ustanovili nižší vekový limit, ako je 21 rokov, je však právo využívať oprávnenia držiteľa preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky obmedzené na územie členského štátu, ktorý vydal preukaz spôsobilosti, a to až dovtedy, kým držiteľ nedovŕší vek 21 rokov.

V prípadoch, keď držiteľ preukazu spôsobilosti využíva oprávnenia vyplývajúce z preukazu spôsobilosti v členskom štáte, v ktorom mu nebol vydaný, má právo vymeniť svoj preukaz spôsobilosti za preukaz spôsobilosti vydaný v členskom štáte, v ktorom využíva oprávnenia vyplývajúce z preukazu spôsobilosti, bez uloženia dodatočných podmienok.

Aby príslušné orgány mohli udeliť doložku na stanovište, od žiadateľa sa vyžaduje, aby splnil konkrétne podmienky spojené s touto doložkou, s uvedením stanovišta, sektoru alebo pracovnej pozície. Výcviková organizácia pri vypracúvaní plánu výcviku stanovišta zohľadňuje v plnej miere nadobudnuté odborné spôsobilosti a skúsenosti žiadateľa.

2. Príslušný orgán schváli alebo odmietne plán výcviku na stanovišti, ktorý obsahuje navrhovaný výcvik pre žiadateľa, najneskôr do šiestich týždňov od predloženia dôkazu, bez ohľadu na meškanie vyplývajúce z možnosti podať odvolanie. Príslušný orgán zabezpečí, aby sa rešpektovali zásady nediskriminácie a primeranosti.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 30

Súlad so základnými požiadavkami

Agentúra uskutoční hodnotenie systému udeľovania preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky zavedeného týmto

nariadením a ďalších zlepšení potrebných na tzv. celkový systémový prístup k letectvu, aby sa vytvorila úplná zhoda so základnými požiadavkami uvedenými v prílohe Vb k nariadeniu (ES) č. 216/2008, so zámerom predložiť Komisii stanovisko vrátane prípadných zmien a doplnení tohto nariadenia.

Článok 31

Odchýlky

1. Odchylné od ustanovení článku 11 tohto nariadenia, členské štáty, ktoré vypracovali vnútroštátne doložky ku kvalifikačnej kategórii uvedenej v článku 7 ods. 4 smernice 2006/23/ES, môžu pokračovať v uplatňovaní príslušných ustanovení svojich vnútroštátnych právnych predpisov, platných k dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

2. Odchylné od ustanovení článku 12 tohto nariadenia, členské štáty, ktoré v súlade s článkom 10 smernice 2006/23/ES ustanovili, že oprávnenia vyplývajúce z doložky na stanovište môžu využívať iba držiteľia preukazu spôsobilosti pred dosiahnutím stanovenej vekovej hranice, môžu pokračovať v uplatňovaní príslušných ustanovení svojich vnútroštátnych právnych predpisov, platných k dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

3. Ak sa členský štát rozhodne uplatňovať odchýlky uvedené v odsekoch 1 a 2, oznámi to Komisii a agentúre.

Článok 32

Prechodné ustanovenia

1. Odchylné od časti A prílohy II k tomuto nariadeniu, výcvikové organizácie môžu naďalej uplatňovať plány výcviku na základe „Usmernení pre spoločnú základnú učebnú osnovu úvodného výcviku riadiacich letovej prevádzky“ Eurocontrolu z 10. decembra 2004 počas obdobia jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

2. Preukazy spôsobilosti, kvalifikačné kategórie, doložky, osvedčenia o zdravotnej spôsobilosti a povolenia výcvikových organizácií, ktoré boli vydané v súlade s príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi na základe smernice 2006/23/ES k dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, považujú sa za vydané v súlade s týmto nariadením.

3. Žiadatelia, ktorí si podajú žiadosť o preukaz spôsobilosti, kvalifikačnú kategóriu, doložku, osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti alebo povolenie výcvikovej organizácie pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a ktorým sa do tohto dátumu nevydá preukaz spôsobilosti, kvalifikačná kategória, doložka, osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti alebo povolenie výcvikovej organizácie, musia predtým, než sa im vydá preukaz spôsobilosti, kvalifikačná kategória, doložka, osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti alebo povolenie výcvikovej organizácie, preukázať splnenie ustanovení tohto nariadenia.

4. Príslušný orgán členského štátu, ktorý výcvikové organizácie, pre ktoré je príslušným orgánom agentúra v súlade s článkom 4, požiadali o vydanie povolenia pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, v spolupráci s agentúrou dokončí proces udeľovania povolenia a po vydaní povolenia prevedie spis na agentúru.

5. Príslušný orgán členského štátu, ktorý mal zodpovednosť za bezpečnostný dohľad nad výcvikovými organizáciami, pre

ktoré je príslušným orgánom agentúra v súlade s článkom 4, prevedie na agentúru činnosť bezpečnostného dohľadu nad týmito organizáciami šesť mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Článok 33

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 10. augusta 2011

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO

PRÍLOHA I

NÁLEŽITOSTI PREUKAZOV SPÔSOBILOSTI

Preukazy spôsobilosti udelené v súlade s týmto nariadením spĺňajú tieto náležitosti:

1. Informácie:

1.1. Preukaz spôsobilosti musí obsahovať tieto informácie (hviezdičkou sa označujú položky, ktoré musia byť preložené do angličtiny):

- a) *názov štátu alebo orgánu, ktorý vydáva preukaz spôsobilosti (tučným písmom),
- b) *názov preukazu spôsobilosti (veľmi tučným písmom),
- c) sériové číslo preukazu spôsobilosti (arabskými číslicami), ktoré prideliť orgán vydávajúci preukaz spôsobilosti,
- d) plné meno držiteľa (latinkou, aj keď je písmo národného jazyka iné ako latinka),
- e) dátum narodenia;
- f) štátna príslušnosť držiteľa,
- g) podpis držiteľa;
- h) *osvedčenie platnosti a oprávnenia držiteľa využívať oprávnenia vzťahujúce sa na preukaz spôsobilosti uvádzajúce:
  - (i) kvalifikačné kategórie, doložky ku kvalifikačným kategóriám, jazykové doložky, doložky inštruktora a doložky na stanovište,
  - (ii) dátumy prvého vydania,
  - (iii) dátumy uplynutia ich platnosti,
- i) podpis referenta, ktorý vydal preukaz spôsobilosti a dátum vydania preukazu spôsobilosti,
- j) pečať alebo pečiatka orgánu, ktorý vydal preukaz spôsobilosti.

1.2. K preukazu spôsobilosti musí byť pripojené platné osvedčenie o zdravotnej spôsobilosti.

2. Materiál

Používa sa papier najvyššej kvality alebo iný vhodný materiál a musia sa zreteľne uviesť položky podľa bodu 1.

3. Farba

- 3.1. Ak členský štát používa materiál rovnakej farby na všetky preukazy spôsobilosti týkajúce sa letectva, táto farba musí byť biela.
- 3.2. Ak majú preukazy spôsobilosti týkajúce sa letectva udeľované členskými štátmi rozlišovacie farebné označenie, farba preukazu spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky musí byť žltá.

—

PRÍLOHA II

POŽIADAVKY NA VÝCVIK

ČASŤ A

Požiadavky na úvodný výcvik riadiacich letovej prevádzky

Úvodný výcvik zabezpečuje, aby študenti – riadiaci letovej prevádzky spĺňali aspoň ciele základného a kvalifikačného výcviku uvedené v špecifikáciách spoločnej základnej učebnej osnovy úvodného výcviku riadiacich letovej prevádzky Eurocontrolu vydaných 21. októbra 2008 ⁽¹⁾, aby boli schopní riadiť letovú prevádzku bezpečne, rýchlo a efektívne.

Úvodný výcvik obsahuje tieto predmety: letecké právo, manažment letovej prevádzky vrátane postupov spolupráce medzi civilným a vojenským sektorom, meteorológia, navigácia, lietadlá a princípy letu vrátane dorozumievania medzi riadiacim letovej prevádzky a pilotom, ľudské faktory, zariadenia a systémy, profesijné prostredie, bezpečnosť a kultúra bezpečnosti, systémy riadenia bezpečnosti, nezvyčajné/núdzové situácie, degradácia systémov a jazykové spôsobilosti vrátane rádiotelefonnej frazeológie.

Predmety sa vyučujú tak, aby pripravili uchádzačov na rôzne druhy služieb letovej prevádzky a zdôrazňovali aspekty bezpečnosti. Úvodný výcvik tvoria teoretické a praktické kurzy vrátane simulácie a jeho dĺžka je určená v schválených plánoch úvodného výcviku. Nadobudnuté odborné spôsobilosti zabezpečujú, aby kandidátov bolo možné považovať za odborne spôsobilých zvládať zložité situácie a situácie pri hustej prevádzke, a uľahčujú prechod na výcvik na stanovišti.

Odborná spôsobilosť kandidáta po úvodnom výcviku sa vyhodnocuje prostredníctvom primeraných skúšok alebo systému priebežného hodnotenia.

ČASŤ B

Požiadavky na výcvik riadiacich letovej prevádzky na stanovišti

V plánoch výcviku na stanovišti sa podrobne stanovujú procesy a časový rozvrh, ktoré sú potrebné na to, aby sa umožnilo uplatňovanie postupov stanovišťa na miestnu oblasť pod dohľadom inštruktora výcviku na pracovisku. V schválenom pláne sa uvedú všetky prvky systému hodnotenia odbornej spôsobilosti vrátane režimu práce, hodnotenia a preskúšavania dosiahnutého pokroku, spolu s postupmi informovania príslušného orgánu. Výcvik na stanovišti môže obsahovať niektoré prvky úvodného výcviku, ktoré sú charakteristické pre podmienky v jednotlivých členských štátoch.

Počas výcviku na stanovišti sú riadiaci letovej prevádzky dostatočne vyškolení v oblasti prevádzkovej bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany a krízového riadenia.

Dĺžka výcviku na stanovišti sa určuje v pláne výcviku na stanovišti. Požadované zručnosti hodnotia prostredníctvom vhodných skúšok alebo systému priebežného hodnotenia schválení skúšajúci alebo hodnotitelia, ktorí sú pri tomto posudzovaní neutrálni a objektívni. Príslušné orgány na tieto účely zavedú mechanizmy odvolania, aby sa zabezpečilo spravodlivé zaobchádzanie s kandidátmi.

ČASŤ C

Požiadavky na výcvik udržiavania spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky

Platnosť doložiek ku kvalifikačným kategóriám a doložiek na stanovište preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky sa zachováva prostredníctvom schváleného systému udržiavania odbornej spôsobilosti, ktorý tvorí výcvik na udržanie odbornej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, opakovacie kurzy, výcvik pre núdzové situácie a v prípade potreby jazyková príprava.

Počas výcviku udržiavania spôsobilosti sa riadiaci letovej prevádzky v dostatočnej miere vyškolia v oblasti prevádzkovej bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany a krízového riadenia.

Výcvik udržiavania spôsobilosti sa skladá z teoretických a praktických kurzov vrátane simulácie. Výcviková organizácia na tieto účely vypracuje programy stanovišťa na udržiavanie odbornej spôsobilosti, v ktorých podrobne opíše postupy, personálne obsadenie a časový rozvrh na zabezpečenie primeraného výcviku udržiavania spôsobilosti a na preukázanie odbornej spôsobilosti. Tieto programy sa prehodnocujú a schvaľujú najmenej raz za tri roky. O dĺžke výcviku udržiavania spôsobilosti sa rozhodne v súlade s funkčnými potrebami riadiacich letovej prevádzky pracujúcich na danom stanovišti, najmä z hľadiska zmeny alebo plánovanej zmeny postupov alebo výmeny zariadení, alebo z hľadiska celkových požiadaviek na riadenie bezpečnosti. Odborná spôsobilosť každého riadiaceho letovej prevádzky sa primerane hodnotí minimálne raz za tri roky. Poskytovateľ leteckých navigačných služieb zabezpečí, aby sa uplatňovali mechanizmy zaručujúce spravodlivé zaobchádzanie s držiteľmi preukazov spôsobilosti, ktorým nemožno predĺžiť platnosť doložiek.

⁽¹⁾ Vydanie 1.0, Dátum vydania: 21. 10. 2008, Referenčné č.: EUROCONTROL-SPEC-0113.

PRÍLOHA III

POŽIADAVKY NA JAZYKOVÚ SPÔSOBILOSŤ

Kvalifikačná stupnica jazykovej spôsobilosti: úroveň expert, veľmi vyspelý a prevádzková úroveň

Úroveň	Výslovnosť	Štruktúra	Slovná zásoba	Plynulosť komunikácie	Chápanie	Interakcia
Expert 6	Používa dialekt, resp. akcent zrozumiteľný pre leteckú komunitu.	Príslušná gramatická štruktúra a modelové vety sú určené jazykovými funkciami primeranými pre úlohu.	Slovná zásoba	Plynulosť komunikácie	Chápanie	Interakcia
Expert 6	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia, hoci sú snád' ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, takmer nikdy nenarušujú ľahké dorozumenie.	Základné aj zložité gramatické štruktúry a modelové vety sú sústavne dobre zvládané.	Rozsah a presnosť slovnéj zásoby sú dostatočné na efektívnu komunikáciu o širokej škále známych a neznámych tém. Slovná zásoba je idiomatická, zachytáva nuansy a je senzitívna na štýl vyjadrovania.	Schopný rozprávať dlho s prirodzeným tokom a bez námahy. Obmieňa tok reči pre štylistický efekt, napríklad na zdôraznenie pointy. Spontánne používa vhodné diskurzne identifikátory a spojovacie prostriedky.	Chápanie je stále presné v takmer všetkých kontextoch a obsahuje chápanie jazykových a kultúrnych odtieňov.	Lahko reaguje v takmer všetkých situáciách. Vníma verbálne a neverbálne indicie a odpovedá na ne primerane.
Veľmi vyspelý 5	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia, hoci sú ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, zriedka narúšajú ľahké dorozumenie.	Základné gramatické štruktúry a modelové vety sú sústavne dobre zvládané. Robia sa pokusy o zložité štruktúry, ale s chybami, ktoré niekedy narúšajú zmysel.	Rozsah a presnosť slovnéj zásoby sú dostatočné na efektívnu komunikáciu o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach. Voľné prerozprávanie je dôsledné a úspešné. Slovník je niekedy idiomatický.	Schopný rozprávať dlho s relatívnou ľahkosťou o bežných témach, ale nemusí meniť tok reči ako štylistický nástroj. Dokáže používať vhodné diskurzne identifikátory a spojovacie prostriedky.	Chápanie je presné pri bežných, konkrétnych a pracovne zameraných témach a väčšinou presné, keď je hovoriaci konfrontovaný s jazykovou alebo situačnou komplikáciou alebo neočakávaným zvratom udalostí. Je schopný chápať škálu rôznych druhov reči (dialekt, resp. akcent) alebo štýlov vyjadrovania.	Odpovede sú okamžité, správne a obsažné. Efektívne zvláda vzťah hovoriaci/počúvajúci.
Prevádzková úroveň 4	Výslovnosť, dôraz, rytmus a intonácia sú ovplyvnené prvým jazykom alebo regionálnym variantom, ale len niekedy narušujú ľahké dorozumenie.	Základné gramatické štruktúry a modelové vety sa používajú kreatívne a sú zvyčajne dobre zvládnuté. Chyby sa môžu vyskytovať, najmä za nezvyčajných alebo neočakávaných okolností, ale zriedka narúšajú zmysel.	Rozsah a presnosť slovnéj zásoby sú zvyčajne dostatočné na efektívnu komunikáciu o všeobecných, konkrétnych a pracovne zameraných témach. Dokáže často úspešne prerozprávať, no chýba mu slovná zásoba pre nezvyčajné alebo neočakávané okolnosti.	Vytvára bloky komunikácie v primeranom tempe. Občas môže stratiť plynulosť pri prechode od vopred premyslenej alebo formulovitej reči k spontánnej interakcii, ale nebráni to efektívnej komunikácii. Dokáže obmedzene používať diskurzne identifikátory a spojovacie prostriedky. Prerušenia nie sú rušivé.	Chápanie je väčšinou presné pri bežných, konkrétnych a pracovne zameraných témach, keď akcent alebo druh reči je dostatočne zrozumiteľný pre medzinárodnú komunitu používateľov. Keď je hovoriaci konfrontovaný s jazykovou alebo situačnou komplikáciou alebo s neočakávaným zvratom udalostí, chápanie môže byť pomalšie alebo si môže vyžadovať stratégie na vyjasnenie.	Odpovede sú zvyčajne okamžité, primerané a obsažné. Inicjuje a udržiava rozhovor aj v prípade neočakávaných zvrátov udalostí. Primerane zvláda zjavné nepochopenie pomocou preverovania, potvrdzovania a objasňovania.

PRÍLOHA IV

Náležitosti povolení výcvikových organizácií

Povolenia výcvikových organizácií vydané príslušným orgánom v súlade s týmto nariadením obsahujú tieto náležitosti:

- a) príslušný orgán, ktorý vydal povolenie;
  - b) žiadateľ (meno a adresa),
  - c) typ výcviku a/alebo poskytovaných služieb, pre ktoré sa povolenie vydáva,
  - d) vyjadrenie, že žiadateľ spĺňa požiadavky vymedzené v kapitole V,
  - e) dátum vydania a obdobie platnosti povolenia.
-